

PATRU SUTE DE ANI DE MARTURIE BAPTISTA 1609-2009

Anul 2009 a consemnat un eveniment deosebit pentru credincioșii bapțiști din lumea întreagă. Fiindcă, în general, există multă ignoranță în ceea ce privește confesiunile protestante și neoprotestante, puțini oameni știu că bapțiștii au o istorie de patru veacuri în spate, apărând ca și confesiune creștină la mai puțin de un secol după Reforma lui Martin Luther, lucru care, din punct de vedere istoric cel puțin, plasează mișcarea bapțiștă în sectorul denomi-națiunilor protestante, catalogarea de sorginte comunistă cu prefixul „neo“ fiind de-a dreptul anacronică.

Așadar, în 2009 s-au sărbătorit patru sute de ani de mărturie bapțiștă. Privind la Amsterdamul de azi, oraș cosmopolit și renumit pentru libertinism, unde uzul drogurilor „ușoare” este legal, unde există o adevărată fortăreață pentru industria mondială a sexului și unde amalgamul extraordinar de minorități naționale de import generează o perspectivă stranie, într-un multiculturalism de-a dreptul obositor, îți vine greu să îți imaginezi că în urmă cu patru sute de ani, acest oraș s-a întâmplat să fie căminul primului grup de credincioși, având în nucleul lui câțiva oameni refugiați din Anglia din cauza persecuției religioase la care erau supuși, credincioși care au pus baze noi pentru o biserică care să ducă până la capăt Reforma începută de Luther și Calvin, fără să-și dea seama la vremea respectivă că, în felul acesta, vor pune bazele unei denomi-națiuni creștine care va deveni una extrem de vie, și care va dărui lumii nenumărați giganți ai credinței, activând în domeniul spiritual, cum ar fi John Bunyan, Charles Spurgeon, William Carey, Lottie Moon, A.T.Robertson, etc, dar și în domeniul seculare, cum ar fi John D.Rockefeller, Martin Luther King, Jimmy Carter și mulți alții.

Chiar dacă Amsterdamul de astăzi, unde locuiesc 738.000 de oameni, făcând parte din nu mai puțin de 173 de naționalități, fiind vizitat anual de 16 milioane de turiști, aduce aminte de destinul bisericilor enumerate în Apocalipsa, noi îi suntem profund mulțumitori lui Dumnezeu pentru că a oferit copiilor Săi persecutați un cămin, la timpul potrivit, dându-le ocazia să înceapă să trăiască diferit de restul lumii.

Sămânța semănată de ei a generat o mișcare viguroasă care astăzi numără peste 105 milioane de credincioși la nivel mondial. Și aceasta este cea mai elocventă dovadă de ce poate face Dumnezeu prin câțiva oameni care se dedică să trăiască pentru El.

Comunicat de presă

Uniunea Bisericilor Creștine Baptiste din România

Creștinii bapțiști din lume au sărbătorit, între 24 iulie și 1 august, patru sute de ani de la înființarea primei biserici baptiste. Mișcarea a fost începută de un grup de puritani din Anglia, care s-au refugiat în Olanda, datorită persecuției religioase din țara lor. La Amsterdam au luat legătura cu o comunitate de credincioși menoniți care le-au permis să se întâlnească într-o brutărie pe care o dețineau. De aici mișcarea s-a extins în întreaga lume. În prezent sunt peste 100 de milioane de credincioși bapțiști pe glob. Comunitatea baptistă din România număra aproximativ 140 000 de credincioși (potrivit ultimului recensământ) și este activă în aproape toate zonele țării, prin cele 1700 de biserici și filiale. Uniunea Bisericilor Creștine Baptiste din România este instituția care reprezintă în fața autorităților interesele bisericilor locale.

Gravură veche reprezentând anabapțiști la Cina Domnului

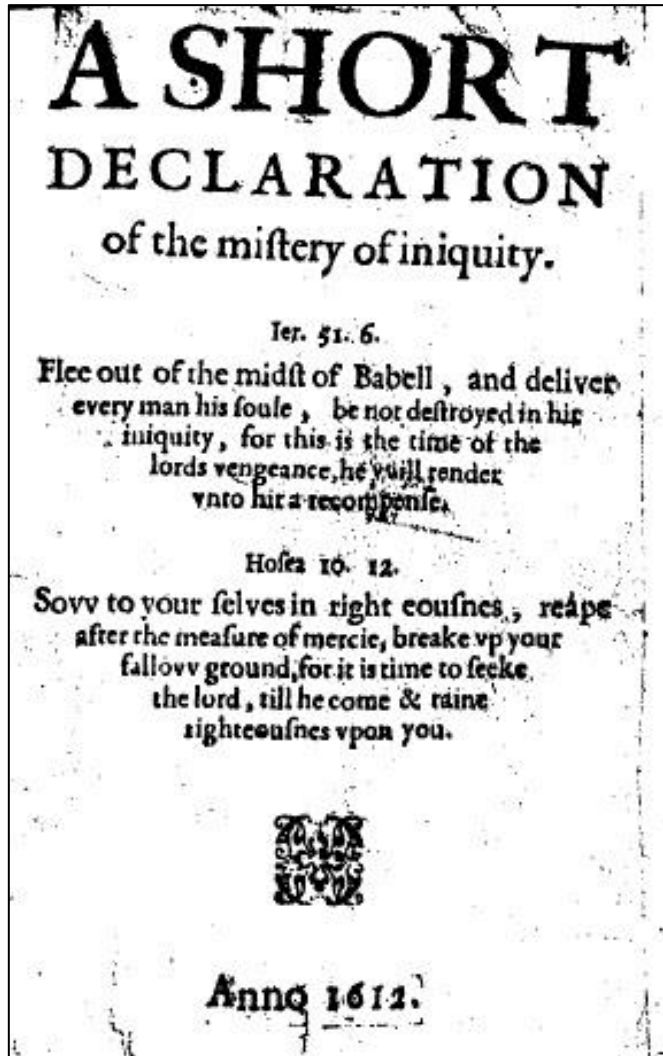
Caracteristicile credinței baptiste sunt: afirmarea autorității Scripturii asupra altor învățături din cadrul bisericii, botezul pe baza afirmării credinței personale a fiecărui credincios, lupta pentru libertatea de credință în orice societate, importanța comunității de credincioși ca o comunitate în care fiecare îi slujește lui Dumnezeu potrivit vocației primite. De-a lungul timpului s-au făcut remarcăți și datorită eforturilor de a apăra drepturile de exprimare a credinței în diferite țări, dar și prin acțiuni de ajutorare a celor aflați în nevoi. În prezent, majoritatea credincioșilor bapțiști sunt afiliați

organizației Baptist World Alliance, organizația care reprezintă interesele acestei comunități la nivel mondial.

Prima parte a sărbătorii a fost organizată de către Federația Europeană Baptistă și a avut loc în centrul de conferințe RAI din Amsterdam. A doua parte avut loc în orașul Ede unde Alianța Mondială Baptistă a ținut și întâlnirea anuală a Consiliului de conducere.

La evenimentele care au marcat 400 de ani existență a comunității baptiste au participat numeroase personalități din cadrul acestei mișcări:

David Coffey, Președintele Alianței Mondiale Baptiste, Neville Callam, Secretarul General al organizației, Toma Magda, Președintele Federației Europene Baptiste, Valeriu Ghilețchi, Președintele ales al Federației Europene Baptiste, Tony Peck, Secretarul General al Federației Europene Baptiste și alte personalități.

Coperta unei cărți scrise de fondatorul credinței baptiste, Thomas Helwys, conținând întâia defnirire a principiului libertății religioase

Reprezentând credincioșii bapțiști din România au participat la întâlnire conducerea UBR și a Convenției Maghiare din România precum și păstori din țara și în biserici din diaspora.

Bapțiștii au celebrat a 400-a aniversare printr-un congres special

European Baptist Federation

Începând din 26 Iulie și până pe 28 Iulie, 850 de credincioși bapțiști din 57 de țări au sosit la Amsterdam, capitala Olandei, pentru a celebra cea de-a 400-a aniversare a mișcării baptiste. A fost o sărbătoare plină de bucurie și închinare inspirațională, care a reflectat istoria de patru sute de ani a mișcării baptiste. Au fost ținute discursuri speciale despre libertatea religioasă, misiune, comuniune și ucenicie. În plus, coruri din Rusia, Ucraina și Ungaria au pregătit un program muzical special. Frați și surori din Chile, Liban, Germania, Ucraina, Iordania dar și din alte țări, au descris situația din bisericile lor, încercările de a răspândi Evanghelia și ajutorarea celor nevoiași.

A fost inclus în program un tur istoric al Amsterdamului, duminică după-amiaza. Istoria baptistă a început acum 400 de ani, iar participanții la conferință au vizitat locuri de interes special pentru credincioșii bapțiști. Pe strada Bakkerstraat (Strada Brutarilor),

unde un brutar numit Munter a permis primilor credincioși bapțiști de origine engleză să trăiască și să se închine, a fost dezvelită o placă comemorativă.

Istoria mișcării Baptiste

La începutul anilor 1600, un grup de refugiați din Anglia s-au adunat în camera din spate a unei brutării din Amsterdam pentru a se ruga și pentru a studia Biblia. În anul 1609 s-a format un grup de oameni pe care îl considerăm nucleul central al convingerilor baptiste. Dintre aceste convingeri remarcăm necesitatea activității în cadrul bisericii, separarea de controlul statului și practicarea botezului credincioșilor. De la aceste modeste începuturi bapțiștii s-au răspândit în Anglia, America de Nord, Europa și peste tot în lume, unde a devenit o mișcare cu peste 100 de milioane de membri în prezent.

Amsterdam 400 a fost un eveniment organizat de Federația Baptistă Europeană.

Amsterdam 400

de dr. Ionel Tuțac, Secretar General al Uniunii Baptiste

Așteptată cu emoție și entuziasm, aniversarea celor patru secole de mărturie baptistă pe bătrânul continent a fost nu doar un prilej de celebrare și evaluare, ci și o oportunitate de a stabili noi punți de colaborare și de a discuta noi proiecte misionare.

Organizată la Amsterdam, în impresionantul RAI Conference Centre, în perioada 24-26 iulie, sărbătoarea celor 400 ani de mărturie baptistă a adunat peste 820 de lideri bapțiști din 57 de țări, reprezentând uniuni baptiste, organizații misionare și umanitare, școli teologice, edituri și societăți biblice.

Capitala Olandei a fost gazda acestei aniversări deoarece în urmă cu 400 de ani, în anul 1609, într-o brutărie, a fost fondată prima Biserică Baptistă. Un grup de refugiați englezi, persecutați religios în țara lor, s-au adunat pentru rugăciune, cântare și studiu biblic, iar apoi, urmând modelul Mântuitorului și al Bisericii Primare, au înfăptuit și actul botezului. Printre cei care au îmbrățișat și apoi au propovăduit ideea botezului nou-testamentar și principiile credinței baptiste s-au numărat John Smith (1554-1612),

dr. Ionel Tutac, Secretar General al UBCBR

un pastor puritan educat la Universitatea Cambridge și Thomas Helwys (1575-1616), un renumit avocat englez.

În cei 400 ani de existență, credința baptistă s-a răspândit mai întâi în Anglia și America și apoi, treptat, în celelalte țări europene, astfel că astăzi cei peste 800.000 de bapțiști europeni sunt organizați și se închină în peste 13.000 de biserici locale. Cu peste 105 milioane de credincioși, la nivel mondial, bapțiștii reprezintă astăzi cea mai

puternică mișcare protestantă din lume.

Intonând imnuri vechi, dar și cântări noi, rugându-se individual sau în grupuri, participând la seminarii sau ascultând Cuvântul Domnului, vizionând mărturii ale trecutului sau împărtășind experiențe ale

prezentului, bapțiștii prezenți la Amsterdam s-au simțit parte a

Oficiali bapțiști amplasând o placă memorială pe Baker Street în locul unde a fost brutăria care a găzduit primele întruniri ale credincioșilor bapțiști din Amsterdam

aceleiași familii, în ciuda diversității lingvistice sau culturale.

Momentele de laudă și închinare au fost conduse de Paul Merton, pastor la Biserica Baptistă din Newcastle-upon-Tyne, Marea Britanie, care a format o echipă de tineri muzicieni olandezi, special pentru acest eveniment. De asemenea, au mai intonat imnuri religioase corul Uniunii Baptiste din Ungaria, corul Zhiraya Kaplya din Ucraina și corul Logos din Rusia.

Un loc aparte a fost alocat învățaturii biblice. Ne-au învățat din Cuvântul Domnului: Neville Callam - secretarul general al Alianței Mondiale Baptiste, Teun van der Leer - rectorul Institutului Teologic Baptist din Olanda, Toivo Pili - pastor în Biserica Baptistă "Salem"

din Tartu, Estonia,

Nabeeh Abbasi - președintele

Uniunii Baptiste din Iordania,

Raquel Contreras - președinte al

Federației Baptiste din America

Latină, Vyaceslav Nesteruk -

președinte al Uniunii Baptiste

din Ucraina, Teddy Oprenov - secretar

general al Uniunii Baptiste din Bulgaria și Dr. David Coffey -

președintele Alianței Mondiale

Baptiste.

Pe parcursul celor 3 zile au fost organizate diferite seminarii, care au tratat probleme de actualitate pentru bapțiștii europeni: Începutul mișcării baptiste și influența acesteia asupra spiritualității europene; Viitorul educației teologice; Libertatea religioasă și drepturile individului; Dezvoltarea bisericilor etnice în Europa; Prostițuția și traficul de persoane; Păstrarea identității baptiste în contextul diversității cultural, etc. Seminariile au fost conduse de teologi experimentați ca: Ian Randall - renumit istoric englez,

Aspecte de la Amsterdam 400

Keith Jones - rectorul Institutului Teologic Baptist din Praga, Christer Daelander - secretar internațional al Uniunii Baptiste din Suedia, Roy Searle - fost președinte al Uniunii Baptiste din Marea Britanie, Kai Tore Bakke - rectorul Institutului Teologic din Norvegia, Michael KissKalt - directorul Misiunii Internaționale din Germania și Carlos Martinez - celebru actor spaniol.

Un loc aparte în cadrul acestei sărbători a fost alocat mărturiilor. Modul minunat în care Dumnezeu lucrează prin intermediul bisericilor baptiste în țări ca: Armenia, Iordania, Israel, Ucraina, România, Norvegia, Serbia a fost un motiv în plus de mulțumire la adresa Mântuitorului nostru.

Consiliul Federației
Europene Baptiste,
întrunit cu prilejul acestui

eveniment, a ales noua conducere, pentru următorii 2 ani. Bucuria noastră, a românilor, este că fratele Valeriu Ghilețchi, episcopul Uniunii Baptiste din Moldova, a fost ales președinte al Federației Baptiste Europene. Secretar general este în continuare fratele Tony Peck, din Anglia, iar vicepreședinte a fost ales pastorul german Hans Guderian.

Un rol important în organizarea excelentă a evenimentului l-a avut Uniunea Baptistă din Olanda (Jannes Hofman - președinte și Albrecht Boerrigter - secretar general), dar și conducerea Federației Europene, care, prin intermediul fostului președinte (Toma Magda - Croația) și a secretarului general Tony Peck, au condus cu mult har lucrările evenimentului.

Din România au fost prezente la Amsterdam 400 aproape 30 de persoane, printre care s-au numărat: Dr.Otniel Bunaciu - președintele Uniunii, Istvan Gergely - președintele Convenției Maghiare, Romică Iuga - președintele Comunității Arad, Josef Kovacs - secretarul general al Convenției Maghiare și Iosif Țon.

Două momente speciale vor rămâne de neuitat: dezvelirea unei plăci pe

locul înființării primei biserici baptiste și minunata părtășie la Cina Domnului, la sfârșitul întrunirii.

Aniversarea de la Amsterdam a coincis cu aniversarea a 125 ani de la moartea lui Johann Gerhard Oncken, motiv pentru care toți participanții la Amsterdam 400 au fost provocați, de către conducerea

Alianței Mondiale Baptiste, să nu uite renumitul motto: „Fiecare baptist un misionar“.

Sărbătoarea s-a încheiat cu un mesaj de încurajare și cu rugăciunea fratelui Valeriu Ghilețchi, noul președinte al Federației Europene Baptiste.

Cine sunt baptiștii?

de Paul Chiș

Anul 2009 a fost un an al comemorărilor pentru mulți creștini, reformații au sărbătorit 500 de ani de la nașterea lui Jean Calvin, deasemenea tot în 2009 s-a celebrat „Anul Richard Wurmbrand“, un motiv de bucurie și reflecție pentru evreii mesianici și pentru creștinii evanghelici români care au fost sluiți de acest mare om al lui Dumnezeu. Dar 2009 a fost și anul în care s-au împlinit 400 de ani de la înființarea primei biserici baptiste, eveniment ce a avut loc la Amsterdam într-o modestă brutărie.

Cu ocazia acestei comemorări, în perioada 24-26 Iulie 2009 la Amsterdam (Olanda) au avut loc conferințe, seminarii și studii biblice moderate de lucrători baptiști din întreaga lume, evenimentul fiind organizat de către Alianța Mondială Baptistă în colaborare cu Federația Baptistă Europeană și Uniunea Baptistă din Olanda. Evenimentul a avut și scopul de a reaminti baptiștilor din întreaga lume cine sunt, care este identitatea lor și care sunt rădăcinile lor istorice.

Veche gravură reprezentând botezul prin imersie

Prin articolul de față doresc să fac un scurt istoric al originilor baptiștilor, cine sunt ei, care au fost mișcările teologice care i-au influențat pe primii baptiști și care sunt elementele care i-au făcut deosebiți de alți protestanți. Cred că aceste puține informații vor fi utile tuturor credincioșilor baptiști care vor să afle mai multe despre înaintașii lor dar nu au acces la informațiile necesare. Dar și cei care nu sunt baptiști pot învăța multe din această fărâmbă de istorie a creștinismului.

La fel ca toate mișcările reformatoare și de trezire spirituală

Pe Baker Street, la leagănul mișcării baptiste, cu ocazia evenimentului Amsterdam 400

și mișcarea baptistă are un inițiator. Acesta este John Smyth (1570-1612) și s-a născut în comitatul Lincolnshire din Anglia. A făcut studiile primare la Gainsborough (o localitate din același comitat), apoi a studiat teologia la Christ College în cadrul Universității Cambridge, unde și-a luat diplomele de licență și masterat în teologie. În 1594 Smyth a fost ordonat preot în biserica Angliei și ales în conducerea Christ College (facultatea de teologie a Universității Cambridge).

Timp de 4 ani cât a predat la Christ College, Smyth s-a dovedit a fi un bun profesor, de asemenea el a intrat în contact cu un grup de puritani, devenind în scurt timp unul dintre ei. Puritanii au fost o grupare din cadrul Bisericii Anglicane care dorea reformarea

totală a bisericii prin întoarcerea radicală la Biblie, trăirea unei vieți curate înaintea lui Dumnezeu și scoaterea tuturor practicilor de origine „papistașă” (catolică) din biserica anglicană, pe motiv că ar fi nescripturale. Puritanii au fost influențați în gândirea lor de teologia lui Jean Calvin și John Knox.

Din 1598 Smyth a ajuns preot în localitatea Lincoln, unde conținutul predicilor sale a fost interpretat ca un afront personal de către unele oficialități locale care au făcut în așa fel încât să fie demis. După demitere a plecat la Gainsborough unde a practicat medicina. În Gainsborough văzând că parohia locală duce lipsă de un preot competent (preotul din localitate își neglija îndatoririle, nu predica și lipsea des din sat, dar încasându-și

Thomas Helwys

leafa care nu era mică, fără nici-o problemă) John Smyth a preluat el sarcina slujirii bisericii, vestind cuvântul lui Dumnezeu. Problema era că nu a obținut avizul episcopului local pentru a predica, fiind muștrat cu asprime pentru că a îndrăznit să predice fără această aprobare.

Acest incident l-a adus în conflict cu conducerea bisericească a vremii și l-a determinat pe Smyth și pe ceilalți membri ai bisericii din Gainsborough (după multe rugăciuni și studierea Scripturii) să se separe împreună cu congregația de Biserica Anglicană, devenind astfel o biserică independentă sau separatistă.

Smyth și prietenii lui au încheiat un legământ al bisericii, decidând ca de acum înainte să respecte doar cererile Bibliei nu și ale conducerii anglicane orice ar fi. Bineînțeles că

în aceea vreme un astfel de gest era ilegal, biserica anglicană fiind biserică de stat, iar Smyth și ceilalți enoriași din Gainsborough riscuau pedepse dure, poate chiar moartea. De fapt persecuția nu a întârziat să apară, regele Angliei James I a început să persecute grupările puritane și separatiste din regatul său, mulți dintre ei fiind încarcerați sau omorâți.

John Smyth care ajunsese liderul congregației din Gainsborough a decis să fugă în Olanda împreună cu toți enoriașii pentru a scăpa de persecuție, Olanda fiind cea mai tolerantă țară din punct de vedere religios din Europa, adăpostind oameni de pretutindeni de persecuțiile religioase care bântuiau pe atunci continentul.

John Smyth și cei care erau cu el s-au mutat în 1608 la Amsterdam, unde și-au stabilit sediul bisericii într-o brutărie deținută de un anabaptist. Anabapțiștii erau o grupare protestantă apărută în 1534 în Elveția sub conducerea lui Conrad Grebel, unul dintre ucenicii reformatorului Huldrich Zwingli și care s-au despărțit de Zwingli din cauză că susțineau botezul adulților pe baza credinței personale și nu botezul copiilor mici și se opuneau participării la război precum și persecutării oamenilor pe motive religioase. De asemenea ei erau de părere că biserica și statul trebuie să fie separate, o idee radicală la aceea vreme.

Fiind influențat de acești anabapțiști, dar și în urma studierii Bibliei, John Smyth a ajuns la concluzia că trebuie să se adopte botezul pe baza credinței personale. Mai întâi s-a autobotezat pe el și apoi l-a botezat pe prietenul său Thomas Helwys și pe ceilalți membri ai congregației, în 1609. Cu timpul John Smyth a devenit tot mai apropiat de anabapțiști, ajungând până acolo încât și-a invalidat propriul autobotez, cerând să fie botezat încă o dată de anabapțiști și să fie primit în comunitatea lor cu întreaga sa biserică.

Majoritatea membrilor bisericii lui Smyth i-a urmat exemplul, o minoritate însă, din care făcea parte și prietenul său Thomas Helwys nu a acceptat să fie rebotezați, considerând că nu este necesar de vreme ce fuseseră deja o dată botezați ca adulți. În plus ei nu au dorit să se unească cu anabapțiștii, deoarece doreau să revină în Anglia

îndată ce situația din țară va permite acest lucru.

Pe lângă aceste aspecte, între Helwys și Smyth s-au iscat și niște neînțelegeri de ordin teologic, toate acestea conducând la separarea dintre cei doi. Smyth și majoritatea membrilor bisericii s-au unit cu anabapțiștii iar Helwys și 10 alți membri ai bisericii s-au întors în Anglia în 1612. Acolo el a continuat să răspândească cuvântul lui

We are o King, and dispise not y
 counsell of ye poore, and let their
 complaints come before thee.
 The King is a mortall man, & not God
 therefore hath no power over ye immortal
 soules of his subiects, to make lawes &
 ordinances for them, and to set spirituall
 Lords over them.
 If the King have authority to make
 spirituall Lords & lawes, then he is
 an immortal God, and not a mortall
 man.
 A King be not seduced by deceivers
 to sinne against God whom thou
 oughtest to obey, nor against thy
 poore subiects who ought and will
 obey thee in all things with body
 life and goods, or els let their lives
 be taken from ye earth.
 God Save ye Kinge
 Spittleried
 near London.
 Tho. Helwys.

Scrisoare celebră adresată de Thomas Helwys regelui Angliei, James I, amintind-i acestuia că regele este un om muritor în timp ce Dumnezeu este nemuritor. În urma scrisorii Helwys a fost încarcerat, murind ca martir în temniță.

Dumnezeu până în 1616 când a murit în închisoare, ca martir. Helwys a scris mai multe cărți de teologie și o mărturisire de credință.

Cele mai importante idei ale baptiștilor englezi erau: practicarea botezului pe baza credinței personale (inițial baptiștii au practicat botezul prin turnare, abia la câțiva ani după moartea lui Thomas Helwis s-a introdus cutuma botezului prin scufundare), promovarea libertății religioase și a separării bisericii de stat, accentul pus pe studierea scripturii. Toate aceste lucruri îi apropie pe baptiști de anabaptiști, fiind lucruri ce au fost susținute întotdeauna de ambele grupări.

Baptiștii s-au diferențiat de anabaptiști prin faptul că au acceptat să se implice în politică și să dețină funcții în administrațiile statale (acolo unde li s-a permis) și au acceptat să facă parte din armată și chiar să ia parte la războaie (dacă considerau că sunt juste, de exemplu pentru a-și apăra țara). Anabaptiștii nu acceptă niciuna dintre aceste două activități pe motiv că ar fi nebiblice.

Cu toate acestea, de-a lungul timpului relațiile dintre cele două confesiuni au fost foarte bune, baptiștii considerându-i pe anabaptiști frați în Hristos. Nu au existat tentative de unificare la nivel mondial între cele două

denominațiuni deși au atâtea lucruri în comun.

După moartea lui Thomas Helwys, conducerea mișcării baptiste engleze a fost preluată de John Murton (1585-1626), care a murit și el în închisoare ca și martir.

Din punct de vedere teologic, primii baptiști au fost arminieni (credeau că oricine alege să creadă de bunăvoie, în mod liber în Isus poate fi mântuit, respingând astfel doctrina calvinistă a predestinării), apoi între anii 1633 și 1638 la Londra a apărut un grup de baptiști calviniști (care credeau în predestinare) sub conducerea lui John Spiltsbury. Aceștia practicau botezul prin scufundare și ei au reprezentat nucleul din care mai târziu s-au format bisericile baptiste americane. La începutul anilor 1640 existau în Anglia două grupuri de baptiști: baptiștii generali (sau arminieni) și baptiștii particulari (cei calviniști). Baptiștii generali au ajuns minoritari în secolele XVII și XVIII dar și-au revenit numeric în sec.XIX și XX, dominând acum mișcarea baptistă mondială. În anul 1644 baptiștii englezi particulari au adoptat Confesiunea de credință de la Londra, cel mai important document al baptiștilor până în ziua de azi.

De-a lungul anilor mișcarea baptistă s-a dezvoltat și a crescut ca număr, azi existând în lume peste 100 de milioane de baptiști dintre care în

jur de 100.000 în România. Alte state care au mari comunități baptiste sunt : SUA (peste 30.000.000), Rusia (aproximativ 500.000), Ucraina (aproximativ 300.000), Brazilia (aproximativ 3.000.000).

Diversitatea baptiștilor este și ea mare, existând la nivel mondial biserici baptiste mai conservatoare dar și mai liberale, calviniste sau arminiene. Există chiar și biserici baptiste de ziua a șaptea (care țin sâmbăta ca zi de odihnă, nu duminica).

La nivel mondial bisericile baptiste sunt reunite în Alianța Mondială

Baptistă, care la rândul ei este membră în Alianța Evanghelică Mondială. (Acest articol a fost publicat inițial pe situl Clujul Evanghelic – www.clujulevanghelic.ro de unde a fost preluat cu minime modificări, având acceptul autorului)

Chiș Timotei Paul are 23 de ani , a absolvit Facultatea de Geografie în 2008 și este membru în Biserica Baptista nr. 3 din Cluj-Napoca . Îi plac călătoriile și istoria, cu precădere istoria bisericească veche și istoria evreilor. Este colaborator la blogului Clujul Evanghelic , administrat de Vasile Tomoiaga.